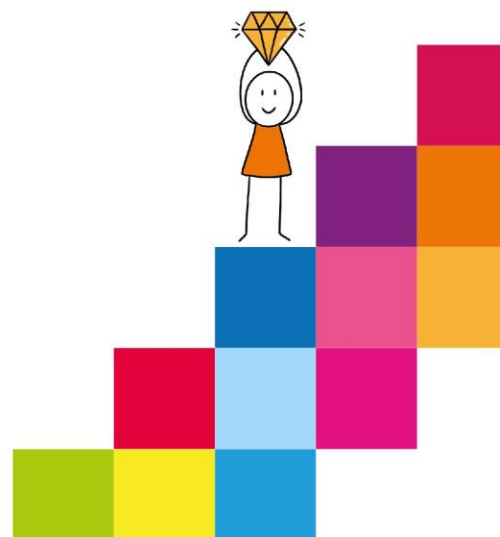

SWV | Fultura

Route overstap VSO naar VO

Inhoud

Inleiding.....	3
Fases overstap VO	4
Fase 1. Perspectiefbepaling (sep-okt)	4
Fase 2: Oriëntatiefase (nov-feb).....	5
Fase 3. Voorbereidingsfase (maart-juni)	6
Fase 4. De startfase (aug-okt).....	7
Fase 5. Evaluatiefase (nov-feb)	7
Overstap verloopt niet goed	8

Inleiding

SWV Fultura bevordert graag de overstap van leerlingen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) naar het regulier voortgezet onderwijs. Het samenwerkingsverband vindt dit een belangrijk proces dat gericht is op het realiseren van inclusief en passend onderwijs. Vso is wettelijk gezien een schakelvoorziening en heeft bij plaatsing de opdracht om leerlingen terug te schakelen naar regulier onderwijs. Leerlingen maken er zo lang als nodig en zo kort als noodzakelijk gebruik van.

De bovenstaande uitgangspunten dienen als aanleiding om beleid te ontwikkelen waarbij overstap van het speciaal onderwijs naar het regulier onderwijs wordt gestimuleerd, en zo veel mogelijk gerealiseerd wordt. De uitgewerkte route in dit document biedt een overzicht van stappen en overwegingen die noodzakelijk zijn voor een succesvolle overstap van leerlingen vanuit het VSO naar het regulier voortgezet onderwijs.

Fases overstap VO

VSO-leerlingen krijgen binnen Samenwerkingsverband Fultura de mogelijkheid om de overstap te maken naar het regulier voortgezet onderwijs. Met overstappen bedoelen we zowel terugplaatsing (een leerling heeft op het regulier onderwijs gezeten, is vervolgens naar het speciaal onderwijs verwezen en maakt nu weer de overstap naar het regulier onderwijs) en ook doorplaatsing (een leerling heeft vanaf het begin van zijn schooltijd op het speciaal onderwijs gezeten en maakt nu de overstap naar een vervolg in het voortgezet regulier onderwijs).

Bij deze overstap worden verschillende fases doorlopen:

1. **Perspectiefbepaling:** op basis van de ondersteuningsbehoeftes van de leerling wordt het verwachte uitstroomperspectief bepaald. De leerling is volledig in beeld (alle domeinen).
2. **Oriëntatiefase:** zoeken naar een VO-school die passend is bij het niveau en de ondersteuningsbehoefte van de leerling.
3. **Vorbereidingsfase:** de leerling wordt voorbereid op plaatsing in het VO en er worden afspraken gemaakt met alle betrokkenen over de overstap.
4. **Startfase:** de start van de plaatsing op de nieuwe school.
5. **Evaluatiefase:** evaluatie en afronding overplaatsing.

Fase 1. Perspectiefbepaling (sep-okt)

Bij aanvang van de schoolloopbaan van de VSO-leerling wordt op basis van o.a. de ondersteuningsbehoeftes van de leerling het verwachte uitstroomperspectief bepaald. Dit wordt vastgesteld door de mentor in samenspraak met de Commissie van Begeleiding (CVB).¹ Wensen van leerling en ouders/ verzorgers worden hierin ook meegenomen. Wanneer regulier voortgezet onderwijs als perspectief wordt opgenomen in het Ontwikkeling Perspectief Plan (OPP) van de leerling, wordt er doelgericht gewerkt aan deze mogelijke overstap.

Om in aanmerking te komen voor een overstap naar de VO-school, moet aan onderstaande criteria kunnen worden voldaan:

- a. De leerling volgt volledig onderwijs op VSO Sneek
- b. Het betreft leerlingen die onderwijs volgen binnen de volgende leerroutes:
Pro route: schakelen is elk jaar mogelijk
Vmbo route: schakelen is mogelijk in leerjaar 1 en 2*
HAVO route: schakelen is mogelijk tot en met leerjaar 3*
** Op dit moment is schakelen nog niet een optie voor leerlingen in alle leerroutes/ leerjaren, omdat er niet aan het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) van de VO-scholen kan worden voldaan en daarmee de overstap niet haalbaar is.*
- c. De leerling maakt geen gebruik van extra ondersteuning in de klas
- d. De doelen in het Ontwikkeling Perspectief Plan (OPP) zijn behaald
- e. Alle onderdelen van het leerling rapport zijn voldoende (minimaal 5,5)
- f. Iedereen (leerling, ouders, VSO, VO) staat achter de intentie om de leerling te laten overstappen

¹ Intern team van gedragswetenschappers, intern begeleider en directie. Iedere VSO-school is verplicht om een CvB te hebben die toezicht houdt op het opstellen van plannen en de opvolging en evaluatie daarvan. De CvB adviseert over de overstap van leerlingen naar het regulier onderwijs.

Fase 2: Oriëntatiefase (nov-feb)

Het plan wat in de perspectieffase is opgesteld wordt gevolgd, de ontwikkeling van de leerling wordt gemonitord en het OPP wordt geëvalueerd met leerling en ouders/ verzorgers. Wanneer de mentor van desbetreffende leerling vaststelt dat overstappen een mogelijkheid is, worden onderstaande stappen doorlopen. We hanteren in dit plan als uitgangspunt het natuurlijke overstapmoment, het nieuwe schooljaar. Het kan zo zijn dat een leerling op een ander moment de overstap maakt.

1. De leerling wordt na het eerste evaluatiemoment door de mentor ingebracht bij de CvB. Deze commissie komt wekelijks bij elkaar. Aan de hand van de criteria wordt bepaald of het schakeltraject doorgang vindt.
2. De CvB brengt bij een positief advies samen met de mentor in kaart wat de leerling van de omgeving nodig heeft om zich verder te kunnen ontwikkelen richting regulier onderwijs. Pedagogische en didactische behoeften worden handelingsgericht in het OPP beschreven.
3. Vervolgens wordt de mogelijke overstap vroegtijdig besproken met leerling, ouders/ verzorgers en eventueel andere betrokkenen, zoals hulpverlening. Dit kan tijdens een OPP-bespreking of een ander gepland besprekmoment. Het stappenplan richting regulier VO wordt uitgelegd.
4. Het Samenwerkingsverband wordt op de hoogte gebracht van de leerlingen die de mogelijke overstap maken van VSO naar VO. De directeur van het VSO brengt dit in bij het Expertise – en Consultatieteam (ECT)².
5. Er volgt een oriëntatie op VO-school (of scholen) door leerling, ouders/verzorgers en VSO-school, op basis van kennis van -en zicht op de leerling. Er kan waar nodig een meeloopmoment gepland worden.
6. De ouders melden hun kind aan bij de gekozen VO-school, minimaal 10 weken voor aanvang van het moment van overstappen.
7. De VO-school heeft de mogelijkheid om zich te verdiepen in de behoeften van de potentiële leerling. Hiervoor wordt het recent geëvalueerd OPP gedeeld door de VSO-school. Er is een akkoord van ouders nodig om het dossier over te kunnen dragen.
8. Dan volgt een multidisciplinair overleg, met ouders/verzorgers en leerling, de VO-school en de VSO-school. De ondersteuningsbehoefte van zowel de leerling, ouders als docenten wordt besproken en er wordt verkend of de VO-school daarbij aan kan sluiten en/of wat daarvoor nodig is.
9. De VO-school heeft 4 tot 6 weken de tijd om te besluiten of zij kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoeften. Mocht de school niet aan de vraag kunnen voldoen, zoeken ze samen met de ouders en de leerling naar een andere passende school.

² Centraal aanspreekpunt voor scholen, ouders en professionals voor routes van instroom, doorstroom en uitstroom van regulier VO naar VSO of andersom. Daar waar nodig kan specialistische expertise worden ingeschakeld

Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's)³ voor het VSO worden binnen SWV Fultura veelal afgegeven voor een jaar. Wanneer er sprake is van plaatsing in het regulier onderwijs is een verlenging van de TLV niet meer nodig. Wanneer de doelen niet worden behaald na het verstrijken van de TLV-periode wordt er een verlenging van deze periode TLV aangevraagd en zal schakelen naar het VO nog niet van toepassing zijn.

Fase 3. Voorbereidingsfase (maart-juni)

De VSO-school bespreekt samen met leerling, ouders en de reguliere school wat er nog nodig is voor de daadwerkelijke overstap. Zo wordt uitgewisseld welke vaardigheden van een leerling in het regulier onderwijs verwacht mogen worden.

Onderstaande checklist wordt vervolgens gehanteerd om een zorgvuldige en warme overdracht te kunnen realiseren.

Wat	Regie	Check
Kennismaking met mentor en klas	VSO	
Warme overdracht alle direct betrokkenen: verwachtingen en doelen worden verhelderd	VSO	
Dossier overdracht (persoonlijke geg./ OPP) Privacy wordt gewaarborgd	VO	
(Extra) ondersteuningsbehoefte vertalen naar een passende aanpak in de school	VO	
Team op de hoogte brengen, overdracht	VO	
Plaatsing in klas	VO	
Toegang leermiddelen	VO	
Rooster	VO	
Vaststellen startdatum	VO	
Plannen evaluaties	VO	
Afscheid VSO-school	VSO	

³ Het speciaal onderwijs is er voor leerlingen die specialistische of intensieve begeleiding nodig hebben. Leerlingen moeten toestemming krijgen om speciaal onderwijs te mogen volgen. Dit is een toelaatbaarheidsverklaring. Meer informatie over deze route is te vinden op onze website www.fultura.nl: documenten > route VSO met TLV

Fase 4. De startfase (aug-okt)

De overstap van VSO naar VO is voor leerlingen een grote verandering. Van een specialistische omgeving met intensieve ondersteuningsmogelijkheden maken zij de overstap naar een schoolomgeving waar de ondersteuningsmogelijkheden beperkter zijn en er andere eisen worden gesteld. Hierdoor wordt er meer van de leerling verwacht. Dit vraagt om extra aandacht vanaf de start van de overstap.

De leerling wordt gekoppeld aan de VO-mentor. Er worden door mentor en leerling afspraken gemaakt over de invulling en begeleiding tijdens de eerste weken op de nieuwe school. Het is van belang dat de leerling weet wat er van hem/ haar wordt verwacht.

Er is in deze startfase iedere week een gesprek met de leerling en de mentor over de voortgang. In deze gesprekken is er aandacht voor het proces in de klas. Ook wordt er gekeken naar de doelen die zijn opgesteld tijdens de voorbereidingsfase.

De ouders/verzorgers worden tot het eerste evaluatiemoment wekelijks op de hoogte gebracht door de mentor over de voortgang van de leerling. Na deze startperiode worden er nieuwe afspraken over gemaakt.

In de eerste zes weken wordt het door het VSO geschreven OPP bijgesteld door de VO-school. De school gebruikt hiervoor de informatie van het VSO, de ouders/verzorgers en de leerling en eventuele extern betrokkene(n). Ouders/ verzorgers hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel. Vervolgens bespreekt de VO-school het OPP met ouders/verzorgers en leerling. Vanaf de start houdt de VO-school het OPP bij.

Fase 5. Evaluatiefase (nov-feb)

Het is van belang de voortgang van de ontwikkeling van de leerling te bewaken, op zowel cognitief als sociaal en emotioneel gebied. Blijven kijken naar wat de leerling nodig heeft en aansluiten bij de onderwijsbehoeften is noodzakelijk. Deze pedagogische en didactische behoeften worden bespreekbaar gemaakt in het team en de VO-school blijft in gesprek met leerling en ouders/verzorgers.

Tijdens de voorbereidingsfase worden er twee evaluatiemomenten gepland. Daar is ook afgesproken wie er bij deze evaluatiemomenten aanwezig zijn. Tijdens de evaluatiemomenten heeft het VO het OPP bijgewerkt met de laatste bevindingen. Ook wordt er geëvalueerd op het proces van de overstap.

Na 3 maanden vindt er een eerste evaluatiegesprek met alle direct betrokkenen plaats. Het geëvalueerde OPP en het overstapproces zijn hierin uitgangspunt. De VO-school neemt hierin het initiatief.

Na 6 maanden volgt er een afrondingsgesprek waarin wederom het OPP en het overstapproces worden besproken. De VO-school neemt hierin het initiatief. Na deze 6 maanden zal VSO waar mogelijk uit de overstaprouten stappen. In gezamenlijk overleg zal bepaald worden of de overstap wel of geen doorgang krijgt.

Overstap verloopt niet goed

Mocht tijdens het proces geconcludeerd worden dat de overstap niet goed verloopt en er twijfels bestaan over een positieve voortgang binnen het reguliere onderwijs, zal er een gesprek plaatsvinden met ouders/ verzorgers, leerling, de VO-school, de VSO-school en evt. andere betrokkenen. De VO-school brengt de leerling ook in bij het Expertise -en Consultatieteam (ECT), waardoor het Samenwerkingsverband betrokken wordt. Zij kunnen op verzoek aansluiten bij dit overleg of anderszins meedenken.

In gezamenlijkheid zal worden besloten of de overstap wel of geen verdere doorgang zal hebben en bij een doorgang van de overstap, wat hiervoor nodig is. De ondersteuningsmogelijkheden van de reguliere school zijn hierin leidend.

Als blijkt dat VSO toch weer (tijdelijk) de meest passende plek is, wordt er opnieuw een TLV-aanvraag gedaan. Het kan zijn dat de TLV nog doorloopt vanwege het moment van overstappen, dan is dit nog niet nodig. Deze teruggeplaatste leerlingen krijgt geen voorrang bij een mogelijke wachtlijst.

